

עפ"א (נצרת) 61846-06-23 - מלון חוף רון בע"מ נ' מדינת ישראל

עפ"א (נצרת) 61846-06-23 - מלון חוף רון בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל מחוזי נצרת

עפ"א (נצרת) 61846-06-23

1. מלון חוף רון בע"מ

2. אברהם אמסלם

3. אהרן אמסלם

4. שמואל אמסלם

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[08.05.2025]

כבוד השופטת אוסילה אבו-אסעד

החלטה

1. מונח לפני ערעור שהוגש על החלטתו של בית משפט השלום בטבריה (כב' סגן הנשיא יריב נבון), מיום 14/5/2023, במסגרתה הורה על דחיית בקשת המערערים לביטול צו להסרת פגיעה בסביבה החופית, אשר ניתן ביום 17/1/2022, והמתייחס לגדרות, קירות ושערים הנמצאים בתחום חוף רון שבכנרת (להלן, בהתאמה: "ההחלטה" ו-"הבנייה").

2. ההחלטה ניתנה לאחר קיום דיון הוכחות שנערך בפני בית המשפט קמא ולאחר הגשת סיכומים בכתב על ידי הצדדים.

3. במסגרת פירוט נימוקי הערעור, שהוגשו במאוחר להודעת הערעור בהסכמת המשיבה, המערערים העלו שורה ארוכה של טענות כנגד החלטתו של בית המשפט קמא וכנגד המסקנה שאליה הגיע. כמו כן, ובאותה מסגרת, הביאו המערערים בקשתם להבאת ראיות נוספות בערעור, המתייחסת למקבץ של ראיות חדשות אשר לא הוגשו על ידם במסגרת הליך ההוכחות שהתנהל בפני בית המשפט קמא מפאת כשל בייצוג, ואשר, לטענתם, 'הגשתן נדרשת לשם קבלת החלטה מושכלת בעניין בקשתם לביטול הצו, על בסיס הנתונים המלאים והראויים'. בין מקבץ הראיות החדשות הנ"ל, כלל ההיתרים שניתנו במרוצת השנים ביחס למקרקעין שבהם בוצעה הבניה.

4. המשיבה, בתגובתה שבכתב לבקשה, התנגדה לבקשה ועתרה לדחייתה.

5. לאחר קיום דיון במעמד ב"כ הצדדים נתתי ביום 4/4/2024 החלטתי בבקשה, לפיה קיבלתי באופן חלקי את הבקשה, וזאת ככל שעניינה בהיתרים המעגנים ומאשרים את הבניה, במידה וישנם, ואלה בלבד (להלן: "ההחלטה"). בהתאם, הוריתי למערערים להגיש את הראיות החדשות הנ"ל תוך 14 ימים וקבעתי מועד נוסף לשמיעת הערעור. למען הגילוי הנאות יצוין, כי כבר בעת מתן החלטתי להגשת הראיות החדשות הנ"ל שקלתי להורות על החזרת התיק לבית המשפט קמא לשם דיון בסוגיית הראיות החדשות, ולרבות ביחס לנפקותן האפשרית לגבי ההחלטה שעליה נסוב הערעור דנן. אלא שבשים לב למהות וסוג הראיות החדשות כאמור, סברתי לעת ההיא, כי אין כל יתרון בהחזרת התיק לבית המשפט קמא וכי בנסיבות העניין אין כל מניעה כי קביעת משקלן ונפקותן של אותן ראיות תיעשה על ידי ערכאת הערעור.
6. ביני לביני, לאחר מתן ההחלטה כאמור, הגישו המערערים שני קלסרים עבי קרס המכילים, לטענתם, את חמשת ההיתרים מושא ההחלטה. בעקבות הגשתם של ההיתרים אלה, הגישה המשיבה תגובה ובמסגרתה עתרה לדחיית הבקשה לצירוף חמשת ההיתרים. כן עתרה, בתגובתה האמורה, לדחיית הערעור לגופו ולחיוב המערערים בהוצאות משפט בשיעור גבוה. לתגובתה צירפה המשיבה חוות דעת של מומחה מטעמה. המערערים, בתגובתם לתגובת המשיבה הנ"ל, ביקשו לדחות את התגובה ובד-בבד ביקשו להוציא מתיק בית המשפט חוות דעתו של המומחה מטעם המשיבה. כמו כן, שבו וביקשו להתיר להם הבאת ראיות נוספות בערעור, וזאת, לטענתם, לאור עמדת המשיבה (במסגרת תגובתה הנ"ל).
7. בהחלטתי מיום 24/6/2024 הוריתי כי כל הסוגיות הרלוונטיות ידונו במועד הדיון הקרוב. מועד זה, יש לציין, נדחה פעם אחר פעם, לרוב מטעמים הנעוצים בסוגיית ייצוג המערערים בהליך דנן, ובסופו של יום התקיים בפניי ביום 23/4/2024.
8. במסגרת הדיון האמור חידדו, מיקדו והדגישו ב"כ הצדדים את טענותיהם לגופו של ערעור ולגופן של בקשות ולאחר שמיעת טענותיהם התיק נדחה לעיון ולמתן פסק דין בערעור. להשלמת התמונה יצוין, כי קדם לדחיית התיק לעיון כאמור ניסיון מטעם בית המשפט להביא את הצדדים להסכמות אשר לא צלח ומשכך הגיעה העת להכריע.
9. אקדים את המאוחר ואציין, כי לאחר שמיעת טענות הצדדים, הן לגופו של ערעור והן לעניין הראיות החדשות מושא הודעתם מיום 17/4/2024, ולרבות עתירות הצדדים בהקשרן של אלה, נחה דעתי כי בנסיבות העניין יש מקום להחזרת התיק לבית המשפט קמא לשם בחינת הראיות החדשות, בהקשרה של ההחלטה, ומתן החלטות אופרטיביות לגביהן, כפי שיפורט בהמשך. הנימוקים למסקנתי זה יובאו על ידי להלן.
10. בית המשפט קמא, בהחלטתו מושא הערעור דנן, קבע 'כי במקרה דנן אין מחלוקת על כך שהבנייה נשוא הצו הוקמה ללא היתר'. בהמשך ישיר לכך נקבע על ידו, כי 'המבקשים אף לא טענו שמתקיימים בעניינם החריגים הקבועים בסעיף 5 לחוק, דהיינו שהבניה הוקמה בהתאם לתכנית או היתר או שקיים פטור מהיתר לבנייה זו'. נוכח קביעותיו אלה, לא נבחנה על ידו סוגיית ביצוע הבניה על פי היתר, סוגיה שהיא בעלת השלכה ישירה על עתירת המערערים לביטול הצו.

11. יחד עם זאת, כאמור, במסגרת החלטתי בבקשה להבאת ראיות חדשות בערעור, ומן הנימוקים שפורטו שם, התרתי למערערים להביא ראיות חדשות בהליך הערעור בעניין ההיתרים המעגנים ומתירים הקמת הבניה נשוא הצו. אלא שבעניינם של אותן ראיות חדשות נתגלעה כאמור בין הצדדים מחלוקת של ממש בשאלה - האם אכן מדובר באותם היתרים שהגשתם הותרה מכוח אותה החלטה, אם לאו. בהקשרם של אלה, ובעוד שלטענת המערערים מדובר בהיתרים, ולרבות צרופות ונספחים לבקשות למתן היתרים, המתייחסים בצורה מפורשת לבניה נשוא הצו, טוענת המשיבה כי לא כך הדבר, וכי באף אחד מן ההיתרים שהוגשו, על נספחיהם וצרפותיהם, ניתן היתר להקמת הבניה הרלוונטית. לשם ביסוס עמדתה זו ואישושה, הגישה המשיבה במצורף לתגובתה להודעה בדבר הגשת ההיתרים חוות דעת חתומה בידי עו"ד דרור לביא-אפרת, יועצה המשפטי של הוועדה המחוזית לתכנון בניה במחוז הצפון, המסבירה מהות ההיתרים שהוגשו על ידי המערערים ומסבירה בנוסף מדוע כי אין באלה משום היתר לביצוע הבניה נשוא הצו הרלוונטי.
 12. כפי שפירטתי לעיל, בעקבות הגשתה של התגובה וחוות הדעת שצורפה לה כאמור, הגישו המערערים בקשה להוצאת חוות הדעת מהתיק. במסגרתה טענו, כי מדובר בראיה חדשה שהמשיבה אף לא עתרה לבית המשפט בבקשה להתיר הגשתה בהליך הערעור. בגדרה של בקשתם זו, כאמור, עתרו לחילופין להגשת חוות דעת נגדית וביקשו למצות את זכותם לחקירתו הנגדית של עורך חוות הדעת, ככל שבקשתם להוצאת חוות הדעת תידחה.
 13. הנה כי כן, ביחס לראיות החדשות, שהגשתן הותרה בהתאם להחלטה, ניטשת בין הצדדים מחלוקת של ממש ובין היתר בשאלה האם מדובר בראיות שהגשתן הותרה באותה החלטה, אם לאו.
 14. ככל שבראיות חדשות בערעור עסקינן, הכלל הוא, כי בית המשפט שבערעור כאשר מתיר הגשת ראיות נוספות, רשאי לדון בעצמו בראיות הנוספות במסגרת הערעור, או לחלופין, להחזיר את הדיון לערכאה הדיונית על מנת לדון באותן ראיות. עם זאת, בהתאם להלכה הפסוקה, לרוב תעדיף ערכאת הערעור שהערכאה הדיונית היא שתבחן את הראיות החדשות על מנת שתשלים את מלאכת קבלת הראיות לצורך מתן הכרעה מושכלת ונכונה. בית המשפט שלערעור יטיל את משימת גביתן של ראיות חדשות על הערכאה הדיונית, בין היתר בהתחשב "... באופי הראיות, אשר תצרכנה גביית עדויות, קביעת ממצאים עובדתיים על פיהן ובחינה מחודשת של ממצאים שנקבעו..." (ע"א 82/88 שמחה שמואלי נ' שושנה קצב, פ"ד מו(4) 129; יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים - חלק שני - הליכים שלאחר הגשת כתב אישום (מהדורה מעודכנת, (2009)).
 15. בנסיבות העניין שלפניי, ולאור כל המקובץ לעיל, מצאתי כי יש להורות על החזרת התיק לבית המשפט קמא, על מנת שזה יבחן את הראיות החדשות לגופן, ישמע את טענות הצדדים בהקשרן ויכריע בשאלות העולות מהן.
 16. סוף דבר - עותק החלטתי זו יובא בפני בית המשפט קמא לשם מתן הנחיות וקביעת דיון המשך בבקשה. בגדרו של הדיון שיקבע כאמור יכריע בית המשפט קמא באשר לראיות החדשות הנ"ל ולרבות בשאלת עמידתן בדרישות ההחלטה. כמו כן יכריע בית המשפט קמא בשאלת נפקותן האפשרית של הראיות החדשות לגבי ההחלטה עליה נסוב הערעור. לבית המשפט קמא מסור שיקול הדעת להחליט באשר לאופן הבאת הראיות האמורות; זכות המשיבה להבאת ראיות מנגד וזכויותיהם של הצדדים לקיום חקירות נגדיות ביחס לאותן ראיות.
 17. מטבע הדברים לצדדים שמורות מלוא זכויותיהם וטענותיהם על פי דין, לאחר ההכרעה שתינתן על ידי בית המשפט קמא כאמור.
 18. המזכירות תמציא העתקים לצדדים.
- ניתנה היום, י' אייר תשפ"ה, 08 מאי 2025, בהעדר הצדדים.